

Beskidy Zachodnie – część zachodnia

część ustna

Zestaw I

1. Podaj przebieg głównego grzbietu Karpat od Przełęczy Zwardońskiej do Wielkiej Raczy.
Gdzie leżą: Malinów, Przełęcz u Panienki, Jaroszowicka Góra?
Nad jakimi rzekami leżą: Czernichów, Szczyrk, Myślenice?
2. Jaki rejon Beskidów obejmuje działalnością Grupa Beskidzka GOPR? Podaj adres siedziby tej grupy.
3. Kiedy powstało samodzielne księstwo cieszyńskie, kto był pierwszym księciem cieszyńskim?

Zestaw II

1. Wymień grupy górskie wchodzące w skład Beskidów Zachodnich.
Gdzie leżą: Młoda Góra, Przełęcz Pawlusia, Ropica?
Wymień dogodne punkty wyjściowe na Orłową.
2. Jaką działalność prowadził na Ziemi Cieszyńskiej Paweł Stalmach?
3. Gdzie w Beskidach: Śląskim i Żywieckim znajdują się stacje ratownicze GOPR, w których pełniony jest dyżur całoroczny i całodobowy?

Zestaw III

1. Podaj przebieg pasma Stożka i Czantorii.
Gdzie leżą: Łamana Skala, Przykra, Babica?
Wymień wypiętrzenia w masywie Babiej Góry między przełęczami Jałowiecką a Krowiarki.
2. Gdzie występuje i czym się charakteryzuje „świerk istebniański”?
3. W jakim okresie rozwijał się w Polsce styl gotycki, wymień charakterystyczne cechy budowli gotyckich, podaj przykład z terenu uprawnień.

Zestaw IV

1. Podaj przebieg grzbietu Beskidu Śląskiego od Ochodzitej po Baranią Górę.
Gdzie leżą przełęcz: Beskid (też Bory lub Spytkowicka), Karkoszczonka, Krowiarki?
Opisz przebieg szlaku Zwardoń – Wielka Racza.
2. Wymień i zlokalizuj schroniska turystyczne w Beskidzie Małym.
3. Który z Piastów cieszyńskich i kiedy wprowadził luteranizm w księstwie cieszyńskim?

Zestaw V

1. Jakie doliny rozdzielają grzbiety: Starego Gronia, Bendoszki Wielkiej i Praszywki?
Gdzie leżą: Hala Redykałna, Przełęcz Jabłonkowska, miejscowość Skawica?
Podaj dogodne wejścia na Soszów Wielki, Rachowiec.
2. Gdzie w Beskidzie Śląskim i Żywieckim znajdują się drogowe przejścia graniczne?
3. Z jaką grupą Beskidów związana jest twórczość Emila Zegadłowicza?

Zestaw VI

1. Podaj przebieg grzbietu Beskidu Śląskiego od Baraniej Góry po Skrzyczne.
Gdzie leżą: Hala Miziowa, Jawornica, Trawny.
W jakich kierunkach wybiegają drogi z Jelesiń.
2. Kiedy powstało i jaką działalność prowadziło Polskie Towarzystwo Turystyczne „Beskid” w Cieszynie?
3. Zlokalizuj i opisz jeden z dowolnie wybranych rezerwatów przyrody w Beskidzie Śląskim.

Zestaw VII

1. Na jakie części dzieli Beskid Mały przełomowy odcinek Soły? Wymień najwyższe szczyty obu tych części.
Gdzie leżą: Zebrzydka, Ściszków Groń, Oźna.
Wymień lewe dopływy Wisły po Skoczów.
2. Do czego służą: akia, pas noszowy, szyna kramera?
3. Jaka roślina jest symbolem Babiogórskiego Parku Narodowego? Gdzie można ją spotkać?

Zestaw VIII

1. Podaj przebieg głównego grzbietu Karpat od Wielkiej Raczy po Wielką Rycerzową.
Gdzie biorą początek rzeki: Olza, Żylica, Skawa?
Gdzie leżą: Polana Stokłosica, Czerniawa Sucha?
2. Gdzie znajdują się rezerваты przyrody: „Zadni Gaj”, „Oszast” (Oszus), co jest w nich chronione?
3. Gdzie w Beskidzie Żywieckim można pokazać przykłady zabytkowego drewnianego budownictwa?

Zestaw IX

1. Podaj przebieg głównego grzbietu Karpat od Wielkiej Rycerzowej po Przetęcz Glinę.
Gdzie leżą miejscowości: Sobkówka, Świnna Poręba, Międzybrodzie Żywieckie?
Wymień najwyższe szczyty: Beskidu Śląsko-Morawskiego, Beskidu Małego, Beskidu Makowskiego.
2. Co ciekawego można pokazać grupie wycieczkowej na Orawie?
3. Wymień znane Ci nazwiska pionierów turystyki, którzy w XIX wieku odwiedzili Baranią Górę i źródła Wisły.

Zestaw X

1. Podaj przebieg grzbietu Beskidu Śląskiego od Przełęczy Salmopolskiej po Karkoszczonkę.
Gdzie leżą: Hala Jaskowa, Gancarz, miejscowość Szare?
Gdzie w Beskidzie Żywieckim można przekraczać granicę na szlakach turystycznych? Na jakich warunkach?
2. Jakie miejscowości łączą drogi jezdne wiodące przez przełęcze: Przegibek, Glinne, Krowiarki?
3. Jakie endemity roślinne spotkamy na Babiej Górze?

Zestaw XI

1. Podaj przebieg głównego grzbietu Karpat od Przełęczy Jabłonkowskiej po Przetęcz Zwardońską.
Gdzie leżą: Przetęcz Kocierska, Karolówka, Kościółki?
Jak przebiega Główny Szlak Beskidzki od Babiej Góry po Jordanów?
2. Gdzie na Ziemi Cieszyńskiej można pokazać ciekawe zabytki drewnianego budownictwa sakralnego?
3. Jakie drzewa tworzą dolny regiel w Beskidach?

Zestaw XII

1. Podaj przebieg grzbietu Beskidu Śląskiego od Przełęczy Salmopolskiej po Równicę.
Gdzie leżą: Hala Górowa, Mokry Stawek, Bukowa?
Do których miejscowości w Republice Czeskiej sprowadzają szlaki z Wielkiej Czantorii i Stożka?
2. Jaki jest międzynarodowy sygnał wzywania pomocy w górach? Podaj numer telefonu alarmowego Grupy Beskidzkiej GOPR.
3. Wymień co najmniej 5 miejscowości na Polskiej Orawie.

Zestaw XIII

1. Jakie doliny otaczają grzbiety Cieńkowa, Starego Gronia?
Gdzie leżą: Dolina Wielkiej Puszczy, Przełęcz Brona, Jasieniowa?
Gdzie biorą początek rzeki: Koszarawa, Czarna Orawa?
2. Co to są subiektywne niebezpieczeństwa gór, jakie mogą być przyczyny ich występowania?
3. W jakim okresie wznoszono w Polsce budowle w stylu romańskim? Opisz charakterystyczne cechy tego stylu, podaj przykład z terenu uprawnień.

Zestaw XIV

1. Jakie doliny rozdzielają: Wierch Skolnity, ramię Przysłopu i Czarne?
Gdzie leżą: Żurawnica, Girowa, Muńcuł?
Z których miejscowości na polskiej i słowackiej Orawie wiodą szlaki turystyczne na Babią Górę?
2. Kto to był Kazimierz Sosnowski, co zrobił dla rozwoju turystyki w Beskidach?
3. Jakie drzewa są dominujące w zespole buczyny karpackiej?

Zestaw XV

1. Opisz węzeł szlaków turystycznych na Markowych Szczawinach.
Jakie grupy Beskidów rozdzielają: Brama Wilkowicka, Dolina Skawy, Przełęcz Sieniawska?
Gdzie leżą: Kozubowa, Gancarz, Hala Trzebuńska?
2. Jaką działalność prowadził w Beskidach Hugon Zapałowicz?
3. Gdzie znajdują się rezerваты przyrody „Śrubita”, „Lasek Miejski nad Puńcówką”. Co się w nich chroni?

Zestaw XVI

1. Opisz węzeł szlaków turystycznych na Hali Lipowskiej.
Gdzie leżą: Koskowa Góra, Urwanica, Lubomir?
Gdzie biorą początek potoki: Kopydło, Wątrobny?
2. Wymień słynnych harnasi zbójnickich na Żywiecczyźnie.
3. Kiedy może nastąpić wychłodzenie organizmu, jak można temu zapobiec?

Zestaw XVII

1. Wymień 5 szczytów w zachodniej części Beskidu Małego.
Gdzie leżą: Okraglica, Juszczyńka, Dębowiec?
Opisz węzeł szlaków na Hali Boraczej.
2. Jak zbudowana była chałupa góralska w Beskidzie Śląskim, czy można gdzieś pokazać przykład?
3. Wymień i opisz krótko piętra roślinności w masywie Babiej Góry.

Zestaw XVIII

1. Nad jakimi dolinami wznoszą się: Kobyła, Prusów, Bukowa?
Gdzie leżą: Lipowski Groń, Przetęcz Glinka, Potrójna?
Podaj najdogodniejsze dojścia na Leskowiec.
2. Wymień znane ci rezerваты przyrody w Beskidzie Żywieckim, omów jeden z nich.
3. Gdzie znajdują się: Muzeum Zofii Kossak-Szczuckiej, Muzeum – Dom Tkacza, Orawski Park Etnograficzny?

Zestaw XIX

1. Podaj przebieg Głównego Szlaku Beskidzkiego w Beskidzie Śląskim.
Gdzie leżą: Przetęcz Koniakowska, Lachów Groń, Hala Radziechowska.
Wymień 3 szczyty sąsiadujące z Klimczokiem.
2. W jaki sposób udzielisz pomocy przy otwartym złamaniu?
3. Jakie organizacje turystyczne działały w Beskidzie Śląskim i Żywieckim w okresie międzywojennym?

Zestaw XX

1. Wymień grupy górskie w otoczeniu Kotliny Żywieckiej.
Jaka rzeka rozdziela Pasma Jałowieckie od Pasma Polic?
Gdzie leżą miejscowości: Cisownica, Mucharz, Podwilk?
2. Omów sposoby postępowania w razie zaistnienia wypadku na górskiej wycieczce.
3. Gdzie można pokazać pomniki: Emila Zegadłowicza, Władysława Szafera i Hugona Zapłotowicza, Marcina Lutra?

Zestaw XXI

1. Podaj najbliższą drogę z Wisły do Jabłonkowa. Z którego przejścia granicznego skorzystasz?
Wymień co najmniej 5 szczytów w otoczeniu Doliny Brennicy
Które miejscowości są dogodnymi punktami wyjściowymi w Pasma Łysiny i Lubomira?
2. Wymień znane Ci nazwiska ludzi związanych z ruchem odrodzenia narodowego na Ziemi Cieszyńskiej.
3. W jakim celu tworzone są parki krajobrazowe? Wymień znajdujące się na terenie uprawnień.

Zestaw XXII

1. Opisz przebieg Głównego Szlaku Beskidzkiego na odcinku: Węgierska Górka – Korbielów.
Zlokalizuj schroniska turystyczne w Beskidzie Małym i Makowskim.
Gdzie leżą: Jałowiec, Przełęcz Kocierska, Cieślar?
2. Opisz krótko zasadę działania elektrowni Porąbka – Żar.
3. Jakiego rodzaju muzea znajdują się w Wadowicach, Wiśle, Zubrzycy Górnej?

Zestaw XXIII

1. Gdzie w Beskidzie Śląskim można przekraczać granicę na szlakach turystycznych. Na jakich warunkach?
Gdzie leżą: Kamienna Dolinka, Oszus, Gaiki?
Jakie miejscowości łączy ze sobą „Gościniec Kocierski”?
2. Gdzie znajduje się najstarsze polskie schronisko w Beskidach Zachodnich? Z czyjej inicjatywy zostało zbudowane?
3. Przedstaw sposób porozumiewania się ze śmigłowcem ratowniczym.

Zestaw XXIV

1. Określ położenie Pogórza Śląskiego, wymień znane Ci w nim wzniesienia i miejscowości.
Nad jakimi rzekami leżą: Górkę Wielką, Przyborów, Orawka?
Opisz węzeł szlaków na Przełęczy Krowiarki.
2. Podaj wyposażenie apteczki przewodnika.
3. Jaki obszar obejmuje rezerwat wodny „Wisła”, w jakim celu został utworzony?

Zestaw XXV

1. Jakie pasma górskie tworzą Beskid Makowski (Średni)?
Gdzie leżą: Hala Krupowa, polany: Kudłacze, Hondraski?
W jakich kierunkach wybiegają drogi jezdne z Ujsotów?
2. Kto i dlaczego uważany jest za „odkrywcę Wisły”?
3. W jaki sposób udzielasz pierwszej pomocy osobie ukąszonej przez żmiję?

Zestaw XXVI

1. Gdzie biorą początek potoki: Miłowski, Czadeczek, Małinka?
Gdzie leżą: Żeleźnica, Smerekowiec, Lubomir?
W jakich kierunkach wybiegają drogi jezdne z Jabłonki na Orawie?
2. Kiedy i w jakim celu utworzono Babiogórski Park Narodowy? Wymień osoby, które przyczyniły się do jego powstania.
3. W jaki sposób udzielisz pierwszej pomocy osobie, u której wystąpił brak oddechu?

Zestaw XXVII

1. Podaj przebieg Głównego Szlaku Beskidzkiego na odcinku Hala Miziowa – Przełęcz Jato-wiecka.
Gdzie leżą: Koczy Zamek, Kozia Góra, Rogacz?
Które rzeki przecinają pasma: Beskidu Małego, Beskidu Makowskiego, Beskidu Sądeckiego?
2. Wymień znane Ci rezerwaty przyrody w Beskidzie Śląskim.
3. W którym miejscu w Beskidach zbiegają się granice Polski, Czech i Słowacji?

Zestaw XXVIII

1. Wymień 3 doliny otaczające Romankę.
Gdzie leżą: Beskid Węgierski, Dolina Danielki, Hrobacza Łąka?
Wymień miejscowości, z których wybiegają szlaki na Baranią Górę.
2. Wymień grupy GOPR działające w Beskidach. Gdzie mają swoje siedziby?
3. W jakim stylu zbudowane są: Zamek w Suchej Beskidzkiej, Wieża Piastowska w Cieszynie, Ratusz w Bielsku-Białej?

Zestaw XXIX

1. Wymień co najmniej 3 ważniejsze szczyty w głównym grzbiecie Karpat pomiędzy przełęczami Glinka i Glinne.
Gdzie leżą: Hala Skrzyczneńska, Magurka Wiślańska, Mędralowa?
Opisz początkowy bieg Wisły.
2. Z którym osiedlem Istebnej związana jest rodzina Konarzewskich? Jaki wkład w dziedzinę kultury wniosła ta rodzina?
3. Wymień i zlokalizuj parki narodowe w Karpatach Polskich.

Zestaw XXX

1. Zlokalizuj punkty wyjściowe szlaków na Baranią Górę, omów przebieg jednego z nich.
Gdzie leżą: Hala Krupowa, Wielka Zabawa, Potrójna?
Które szczyty rozdzielają przełęcze: Pawlusia, Koniakowska?
2. Z jakiego źródła pochodzi wiadomość o Jakubie Szarcu – przewodniku w Beskidzie Śląskim?
3. Co to były kościoły łaski, gdzie na terenie uprawnień wybudowano taki kościół?

Zestaw XXXI

1. Opisz węzeł szlaków przy schronisku Przełęcz Przegibek.
Wymień 3 szczyty w otoczeniu Przełęcz Salmopolskiej.
Do jakich miejscowości na Słowacji prowadzą szlaki z Wielkiej Raczy i z Babiej Góry?
2. Co można pokazać turystom w dzielnicy Stare Bielsko?
3. Jakie skały tworzą budowę geologiczną Beskidów?

Zestaw XXXII

1. Do której części Beskidów należą: Pasma Pewelskie, Grupa Łamanej Skąły, Wielki i Mały Połom?
Gdzie i do jakich rzek uchodzą potoki: Połomity Wielki, Wielka Puszcza i Zubrzycki Potok?
Gdzie znajdują się „Kaskady Rodła”, osiedle Policzne?
2. Jakie zjawiska miały wpływ na ukształtowanie (morfologię) północnych zboczy Babiej Góry?
3. Kto to był Andrzej Komoniewski, gdzie żył, jakie dzieło napisał?

Zestaw XXXIII

1. Podaj wschodnią i zachodnią granicę Beskidu Śląsko-Morawskiego, wymień co najmniej 3 szczyty w tej części Beskidów.
Gdzie leżą: Glinne, Cieślak, Lipnica Wielka?
Nad jakimi dolinami wznosi się Orłowa?
2. Które uzdrowiska u podnóża Beskidu Śląskiego propagował Wincenty Pol, jakiego rodzaju kurację tam stosowano?
3. W jaki sposób udzielisz pierwszej pomocy w wypadku porażenia ciepłego?

Zestaw XXXIV

1. Opisz węzeł szlaków turystycznych na Hali Miziowej.
Gdzie leżą: Bujakowski Groń, Jaworowy, Prusów?
W jakich kierunkach wybiegają drogi jezdne z Suchej Beskidzkiej?
2. W jakim okresie rozwinął się w Polsce styl renesansowy? Podaj charakterystyczne cechy budowli renesansowych, podaj przykład z terenu uprawnień.
3. Gdzie można pokazać regionalne stroje górali śląskich? -

Zestaw XXXV

1. Opisz przebieg szlaku „Perć Akademicka” na Diablak uwzględniając punkty topograficzne, piętra roślinności i miejsca wymagające szczególnej ostrożności przy przejściu tego szlaku.
Gdzie leżą: Wielka Rycerzowa, Przełęcz Szarcuła, Groniczki?
Jakie rzeki tworzą wschodnią i zachodnią granicę Pogórza Śląskiego?
2. Co określają pojęcia: Park narodowy, rezerwat przyrody, pomnik przyrody?
3. Która z miejscowości na Żywiecczyźnie uzyskała miano „Westerplatte Południa”? Dlaczego?

Zestaw XXXVI

1. Wymień prawe dopływy Wisły po Skoczów.
Gdzie leżą: Sucha Góra, Tuł, Mała Barania?
Opisz węzeł szlaków na Magurce Wilkowieckiej.
2. Co stanowi charakterystyczny akcent w krajobrazie Orawy?
3. Na co zwrócisz szczególną uwagę przy opatrywaniu zranień?

Zestaw XXXVII

1. Określ granice Beskidu Małego. Wymień drogi komunikacyjne udostępniające tą część Beskidów.
Gdzie leżą: Hala Bieguńska, Skaliste, Mioduszyna?
Opisz węzeł szlaków na Równicy.
2. Kiedy i gdzie zostało po raz pierwszy w Polsce zorganizowane przewodnictwo turystyczne?
3. Co jest chronione w rezerwacie „Góra Tuł”?

Zestaw XXXVIII

1. Wymień punkty wyjściowe na Stożek z Doliny Olzy z polskiej i czeskiej strony.
Gdzie leżą: Kobyla, Koskowa Góra, Hala Cudzychowa?
Opisz węzeł szlaków na Siodle pod Klimczokiem.
2. Kiedy powstało i jaką działalność prowadziło Towarzystwo Tatrzańskie?
3. Co możesz powiedzieć o tradycjach przemysłu w Węgierskiej Górze, Andrychowie?

Zestaw XXXIX

1. Wymień 3 szczyty w najbliższym sąsiedztwie Malinowskiej Skały.
Gdzie leżą miejscowości: Osielec, Nieleddwia, Rychwałd?
Wymień dogodne dojścia do schroniska na Hali Krupowej.
2. Który z parków narodowych w Beskidach Zachodnich został ustanowiony światowym Rezerwatem Biosfery?
3. Jakie są charakterystyczne cechy klimatu górskiego? Jakie zagrożenia mogą stanowić dla turystów?

Zestaw XL

1. Określ granice Pasma Podhalańskiego, wymień znane Ci szczyty i przełęcze w tym paśmie.
Gdzie leżą: Lachów Groń, Złoty Groń, Groń Jana Pawła II?
Gdzie biorą początek: Soła, Raba, Biała?
2. Przez kogo i w jakim celu tworzone są w Beskidach ścieżki dydaktyczno-przyrodnicze?
3. Gdzie znajduje się i jaką działalność prowadzi Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK?

Zestaw XLI

1. Jakie przełęcze w głównym grzbiecie Karpat ograniczają Małą Babią Górę?
Gdzie leżą: Tyniok, Abrahamów, Bliźniaki?
Do jakich rzek uchodzą: Czadeczka, Holcyna, Kamesznica?
2. Jakiego rodzaju muzea znajdują się na Markowych Szczawinach, „Na Grapie” w Jaworzynce?
3. Jaki dokument państwowy określa sprawy szkolenia, egzaminowania i uprawnień przewodników turystycznych?

Zestaw XLII

1. Gdzie w Beskidach Śląskim i Żywieckim znajdują się szczyty o nazwie Trzy Kopce?
Gdzie leżą: Sołowy Wierch, Przełęcz Kołowrót, Przełęcz Isepnicka?
Jakiego typu jaskinie występują w Beskidach. Gdzie można je napotkać w Beskidzie Śląskim?
2. Co to są: szyndziolę, bructlik, kłobuk?
3. W jakim celu budowane są zapory wodne na rzekach górskich? Podaj przykłady dwóch zapór w Beskidach.

Zestaw XLIII

1. Jakie przełęcze rozdzielają Wielką Czantorię i Mały Soszów, masywy Babiej Góry i Policy, Magurkę Wilkowicką i Gaiki?
Gdzie leżą: Kotarz, osiedla Mały Stożek i Nickulina?
Nad jakimi rzekami leżą: Sucha Beskidzka, Łodygowice, Pcim?
2. Co stanowi o wartościach zabytkowych kościoła św. Barbary w Mikuszowicach?
3. Gdzie można pokazać pomniki: Gustawa Morcinka, Emila Zegadłowicza?

Zestaw XLIV

1. Jaka rzeka rozdziela Pasma Policy od Pasma Jałowieckiego?
Wymień punkty wyjściowe na: Błotny, Rachowiec, Magurkę Wilkowicką?
2. Gdzie znajduje się rezerwat przyrody im. prof. Zenona Klemensiewicza? Co podlega w nim ochronie?
3. Jaką działalność prowadzili w Beskidach: Władysław Miodowicz, Edward Moskała?

Zestaw XLV

1. Wymień 3 szczyty w sąsiedztwie Hali Boraczej.
Gdzie leżą miejscowości: Kocierz, Nydek, Juszczyzna?
Gdzie w Beskidzie Śląskim znajdują się sztuczne zbiorniki wodne? W jakim celu je utworzono?
2. Gdzie znajduje się rezerwat przyrody „Skała Wiślicka”, co jest w nim chronione?
3. Gdzie się znajduje Baraniogórski Ośrodek Kultury Turystyki Górskiej PTTK? Co można tam pokazać turystom?